

VEILEDNING

VEILEDNING

Søknad om støtte under NOx-avtalen 2018-2025

Versjon 4.7

14. november 2022

1. Innledning	4
1.1 Introduksjon	4
1.2 Tiltaksplan	4
1.3 Hvem kan søke om støtte	5
1.4 Søknadsbehandlings saksgang	5
2. Støttesatser og støttebetingelser for NOx-reduserende tiltak	6
2.1 Generelt om støtten	6
2.2 Nærmere beskrivelse av ulike tiltakstyper som kan få støtte	7
2.2.1 Metode for fastsettelse av energieffektiviseringseffekt på mobile kilder	7
2.3 Øvrige støttebetingelser	8
2.4 Støtte til tiltak som er leaset	11
2.5 Støtteordninger som er avvirket	12
3. Støtteprogrammer	13
3.1 Støtte til ureaforbruk	13
3.1.1 Urea på skip og rigger	13
3.1.2 Urea i landbasert industri	13
3.2 Støtte til måling av NOx-utslipp	13
3.3 Støtte til service av SCR-anlegg på fartøy og rigg	14
3.4 Særlige krav til utslippsmåling og service av SCR-anlegg	14
3.4.1 Krav til måling ved nytt SCR-anlegg støttet av NOx-fondet	14
3.4.2 Krav til måling etter 5 års drift	15
3.4.3 Krav til service	16
4. Trinn i saksbehandlingen av søknader	17
4.1 Søknad	17
4.2 Kvalitetssikring av søknad og innstilling	17
4.3 Prioritering av søknader	17
4.4 Vedtak og tilsagnsbrev	17
4.5 Gjennomføring	18
4.6 Egenerklæring	18
4.7 Utbetaling av støtte	19
4.8 Oppfølging i etterkant	19

1. Innledning

1.1 Introduksjon

Ny NOx-avtale for 2018-2025 ble signert 24. mai 2017 av norske myndigheter og næringslivets parter. Avtalen ble godkjent av EFTAs Overvåkingsorgan (ESA) 22. februar 2018. Dette er en videreføring av avtalene for periodene 2008-2010 og 2011-2017. NOx-avtalen ble forlenget ut 2027 med signeringsdato 5. mai 2022.

NOx-fondets støtteordning er et virkemiddel for å nå forpliktelsene i NOx-avtalen.

Ved spørsmål, se kontaktdetaljer på våre nettsider: www.nho.no/nox

1.2 Tiltaksplan

I henhold til tilslutningserklæringen skal alle tilsluttede virksomheter utarbeide en tiltaksplan for mulige NOx-reducerende tiltak i egen virksomhet innen 2 år etter tilslutningstidspunktet. Tiltaksplanen skal deretter oppdateres annethvert år i perioden 2018-2027. Formålet er å identifisere kostnadseffektive NOx-reducerende tiltak som kan settes i verk med støtte fra NOx-fondet.

Tiltaksplanen beholdes internt i virksomheten. NOx-fondet kan gjennomføre kontroller for å påse at en virksomhets utredningsplikt er overholdt. NOx-fondet aksepterer at virksomheter ikke har lønnsomme eller kostnadseffektive tiltak i sin virksomhet til enhver tid.

Tiltaksplanen kan være en frittstående utredning eller plan. Den kan også være en del av mer integrerte tiltaksutredninger for å redusere utslipp eller ledelsessystemer (miljø- og /eller energiledelsessystem), der NOx er et miljøaspekt som blir vurdert. Det er også mulig å utarbeide en tiltaksplan, evt. grunnlag for tiltaksplanen, for flere virksomheter sammen. Det kan for eksempel være aktuelt i næringer med samme type utslippskilde i alle virksomheter.

Uavhengig av hvilken form tiltaksplanen foreligger i skal den inneholde følgende:

- Oversikt over NOx-avgiftspliktige utslippskilder og hvilke NOx-utslipp disse representerer.
- Oversikt over NOx-tiltak som vurderes som teknisk mulige for utslippskildene i perioden 2018-2027.
- Økonomisk vurdering av valgt(e) tiltak. Den økonomiske vurderingen skal reflektere kostnader og besparelser ved innkjøp og drift, inkludert støtte fra NOx-fondet og innvirkning på NOx-innbetalinger til NOx-fondet og/eller staten.

Hvis det avdekkes tiltak som er å anse som kostnadseffektive med støtte fra NOx-fondet, kreves det en saklig begrunnelse for hvorfor ikke tiltaket er (planlagt) gjennomført.

Et tiltak er kostnadseffektivt dersom NOx-reduksjonen tiltaket utløser, og verdien av dette i form av redusert fiskal NOx-avgift regnet over tre år, er stor nok til å dekke virksomhetens kostnader med å gjennomføre tiltaket. Kostnader som legges til grunn inkluderer bedriftens egenandel etter mottatt støtte fra NOx-fondet, samt tap ved redusert eller midlertidig stanset drift eller endringer i regularitet, fremtidige driftskostnader som ikke dekkes av støtten fra NOx-fondet, og andre kostnader tiltaket utløser for virksomheten. Ved vurderingen av kostnadseffektivitet legges den relevante bransjes alminnelige investeringskriterier til grunn.

Ved beregningen av verdien av tiltaket i form av redusert avgiftsgrunnlag, jf. ovenfor, benyttes den til enhver tid gjeldende statlige avgiftssats for utslipp av NOx.

1.3 Hvem kan søke om støtte

Følgende virksomheter er berettiget til å søke om støtte fra NOx-fondet:

- Alle virksomheter med eksisterende eller planlagte NOx-avgiftspliktige utslipp i Norge.
- Virksomheter uten avgiftspliktige NOx-utslipp, men som omfattes av bestemte NACE-koder i NOx-avtalen. I all hovedsak omfatter dette landbasert prosessindustri.

Det er i utgangspunktet eier av utslippskilden som skal søke om støtte og som mottar støtten. Men i noen tilfeller kan det være hensiktsmessig at andre virksomheter representerer eier. I hvilken grad dette er akseptabelt, vurderes i det enkelte tilfelle. Generelt må det imidlertid kunne fremlegges en bekreftelse fra aktørene i verdikjeden fra søker til eier, om at de er enige om søknadens innhold, og hvordan støttemidler fra NOx-fondet skal fordeles mellom partene.

1.4 Søknadsbehandlingens saksgang

Søknad til NOx-fondet om støtte til NOx-reducerende tiltak følger saksgangen angitt under, med estimert varighet på de ulike stegene. De ulike stegene er beskrevet mer i detalj i eget kapittel i dette dokumentet.

Aktør	Steg	Estimert varighet
Søker	Utarbeidelse og innsending av søknad. Søknad må være mottatt hos NOx-fondet minst 4 uker før det styremøtet søknaden ønskes behandlet på.	Variabelt
NOx-fondet	Kvalitetssikring av søknad, prioritering og innstilling	4-6 uker
NOx-fondets styre	Støttevedtak	Vedtak om støtte fattes på 4-6 styremøter i året
NOx-fondet	Utstedelse av vedtaksbrev	1 uke
Søker	Gjennomføring av tiltak	Variabelt
Søker	Innsending av egenerklæring som dokumenterer påløpte kostnader, evt. utslippsmålinger, beregning av NOx-reduksjon og tilhørende driftsdata	Variabelt
NOx-fondet	Kvalitetssikring av egenerklæring, beregning av utbetaling og utsendelse av utbetalingsbrev til virksomheten.	4-6 uker
NOx-fondet	Utbetaling av støtte, i sin helhet eller delvis, avhengig av periode driftsdata er dokumentert over.	1 uke
NOx-fondet	Oppfølging av tiltakets bruk og varighet	1 år for å bestemme NOx-reduksjon og endelig støtte, og hele avtaleperioden for å følge opp plikt til å drifte tiltaket

2. Støttesatser og støttebetingelser for NOx-reduserende tiltak

2.1 Generelt om støtten

Investeringstilskudd gis til tiltak, i form av tekniske installasjoner, både på eksisterende og nye utslippskilder. Støtteordningen omfatter både tiltak som reduserer NOx-faktor (NOx-utslipp per forbrukt energienhet) og tiltak som reduserer energiforbruk (energieffektivisering). Tiltak som reduserer prosessutslipp av NOx omfattes også.

Ettersom utslippskrav strammes inn og forbedret teknologi i økende grad tilgjengeliggjøres og velges av operasjonelle/økonomiske hensyn, blir muligheten for økonomisk støtte fra NOx-fondet redusert.

- Det gis i utgangspunktet ikke støtte til energieffektiviseringstiltak på nybygg.
- Det gis i utgangspunktet ikke støtte til tiltak som reduserer NOx-faktor ned til IMO Tier III på nybygg i skipsfarten. Eventuell støtte håndteres under eget støtteprogram for flåtefornyelse.

Det er NOx-fondets styre som fastsetter hvilke støttesatser som skal gjelde.

For nye søknader om tilskudd til utslippsreduserende tiltak gjelder støttesats på 500 kr/kg NOx redusert:

Eksisterende tilsagn fra og med 1.1.2018 som er besluttet, men ikke ferdig verifisert, gis 400-sats i verifikasjon, men uten endring i maksimalt tilsagnsbeløp.

Støttebeløp beregnes som tiltakets årlige NOx-reduksjon (kg) * støttesats (kr/kg).

Støtten er oppad begrenset til 70 % av den kostnaden NOx-tiltaket innebærer.

Merk at støtte utbetales etter at tiltaket er gjennomført og den faktiske NOx-reduserende effekten er verifisert av DNV. Støtte utbetales da på bakgrunn av faktisk NOx-reduksjon, beregnet etter de beregningsmetoder som gjelder i verifikasjonsfasen. Beregningsmetodikk i verifikasjonsfasen kan avvike fra beregninger i søknadsfasen.

For NOx-tiltak på nye utslippsenheter regnes tiltakskostnaden som merkostnaden sammenliknet med kostnaden for et tilsvarende nytt og tidsmessig alternativ uten tiltaket.

Eksempler på kostnader som kan og ikke kan inkluderes i støttegrunnlaget er angitt i tabellen under.

Inkluderes i støttegrunnlag	Egeninnsats på prosjektet Prosjektering Godkjenning/testing Innkjøp av utstyr Transport av utstyr Installasjon
Inkluderes ikke i støttegrunnlag	Utredninger og forstudier (evt. egen søknad) Finanskostnader Tapt inntekt ved nedetid

NOx-fondet avgjør etter eget skjønn hvilke tiltak som skal støttes og vilkårene for støtte.

I særlige tilfeller kan NOx-fondet gjøre unntak fra gjeldende praksis, herunder etablere ekstraordinære støtteprogrammer eller innføre særskilte avkortninger i støtten.

Finansdepartementet har i brev av 1. juli 2008 klargjort at økonomisk støtte fra NOx-fondet er en skattepliktig ytelse. Tilsvarende er innbetalinger til NOx-fondet fradragsberettiget.

2.2 Nærmere beskrivelse av ulike tiltakstyper som kan få støtte

- **Energiomlegging** (for eksempel til LNG, hydrogen, elektrisitet fra strømmettet (inkl. batteridrevne fartøy) eller andre strømkilder med meget lave NOx-utslipp)
- **SNCR og SCR (eller annen NOx-renseteknologi)** i landbasert industri og faste installasjoner på sokkelen
- **SCR (eller annen NOx-renseteknologi)** på *eksisterende* skip og rigger
- **Tiltak som reduserer NOx-faktor på gasturbiner** på sokkelen, inkludert turbinbytte
- **Tiltak som reduserer NOx-utslipp fra faking**
- **Optimalisering av prosesser** i landbasert industri som gir redusert NOx
- **Landstrøm på eksisterende mobile kilder**
- **Energieffektiviserende tiltak (inkl. batterihibridisering eller andre tilsvarende energilagringssystemer) på eksisterende kilder**
 - Kombinasjon av et vesentlig energieffektiviserende tiltak (inkl. batterihibridisering) og Tier III-tiltak (slik som SCR eller LNG) på mobile kilder kan vurderes i sammenheng.
- **Motorombygging som gir lavere NOx-faktor**
- **Motorbytte**
 - Motorbytte støttes kun dersom ny(e) motor(er) kombineres med tilleggsteknologi for NOx-rensing (f.eks. SCR eller EGR) som gir IMO Tier III-nivå eller bedre på NOx-utslippene.

Støtte til andre teknologier enn de som er listet over vil kunne bli vurdert både for eksisterende og nye kilder. I slike tilfeller vil det være hensiktsmessig at søker henvender seg til NOx-fondet for avklaring i forkant av en eventuell søknadsprosess.

Som hovedregel innvilges det ikke støtte fra NOx-fondet dersom det foreligger spesifikke offentlige støtteprogrammer for gitte teknologier i gitte næringer (f.eks. hos Enova). Dersom søker kan dokumentere avslag/mangel på slik støttemulighet, vil NOx-fondet vurdere støtte. Eksempler på slike tilfeller er landstrøm og installasjon av batterisystemer i skipsfarten. I tilfeller der samfinansiering fra flere støtteordninger er aktuelt og nødvendig for å virke utløsende for tiltaket, kan det gjøres unntak.

Merk at søknader med samlet kostnads- og reduksjonsgrunnlag for tiltakskombinasjon mellom Tier III-teknologier (for eksempel SCR) og øvrig ombygging/tiltaksbruk vil være gjenstand for en streng vurdering av hvilke kostnader som kan tilordnes kombinasjonstiltaket.

2.2.1 Metode for fastsettelse av energieffektiviseringseffekt på mobile kilder

NOx-fondet beregner effekten fra energieffektiviserende tiltak (EE-tiltak) etter en *sjablongtilnærming*, som innebærer at et visst prosentvis¹ reduksjonsnivå fastsettes i søknadsfasen, når minst dette nivået er sannsynliggjort ut ifra dokumentasjon og beskrivelse av teknologi og operasjonsforhold. Så lenge tiltaket faktisk installeres og er i bruk, legges sjablongnivået også til grunn i verifikasjon (etter gjennomføring), uten krav om dokumentasjon av eksakt effekt.

Følgende sjablongnivåer kan innvilges for energieffektiviserende tiltak:

- 5% reduksjon: Søknaden sannsynliggjør fra 5% til <10% reduksjon
- 10% reduksjon: Søknaden sannsynliggjør fra 10% til <20% reduksjon
- 20% reduksjon: Søknaden sannsynliggjør minst 20% reduksjon
 - 20% krever at tiltak involverer optimalisering av kraftproduksjon (redusere SFC²). Det må inngå tekniske installasjoner og systemer som tillater å skru av motorer, for å kunne dekke kraftbehovet med færre motorer med vesentlig bedre drivstoffeffektivitet enn uten tiltaket, for

¹ Med *prosentvis* menes her %-reduksjon i enhetens samlede årlige avgiftpliktige drivstofforbruk

² Specific Fuel Consumption (g fuel/kwh)

aktuell operasjon. Andre teknologier med tilsvarende effekt kan også vurderes aktuelle dersom tilstrekkelig dokumentasjon foreligger.

- 20% kan også anvendes for prosjekter der EE-tiltak er første fase og forutsetning for konkrete planer om en senere fase 2 med tiltak som gir ned mot null-utslipp innenfor NOx-avtaleperioden.
- I tilfeller der det tilordnes 20% effekt vil det også ses hen til prosjektets lønnsomhet i fastsettelsen av maksimalt støttebeløp. NOx-fondet vil gjøre en streng vurdering av fremtidig forventet referansesituasjon som legges til grunn i støttetilsagn.
- Der sannsynliggjort effekt er lavere enn 5% fastsettes en prosjektspesifikk beregnet reduksjonsgrad under 5% (minimum 2%).

Mrk. for alle energieffektiviseringstiltak (EE-tiltak): NOx-fondet tilordner i søknadsbehandlingen maksimalt 10 % (evt. 20%, se over) *samlet* reduksjonseffekt fra flere tiltak, som grunnlag for fastsettelse av støtteramme.

Hovedprinsipp for beregning av NOx-reduksjon:

$$\text{NOx-reduksjon} = \text{Drivstoff}_{\text{UTEN TILTAK}} * \text{NOx-faktor}_{\text{UTEN TILTAK}} - \text{Drivstoff}_{\text{MED TILTAK}} * \text{NOx-faktor}_{\text{MED TILTAK}}$$

$$\text{Drivstoff}_{\text{UTEN TILTAK}} \text{ estimeres på følgende måte: } \text{Drivstoff}_{\text{MED TILTAK}} / \left(1 - \frac{\text{EE-sjablong}}{100}\right)$$

2.3 Øvrige støttebetingelser

• *Besluttet gjennomført*

Tiltak som allerede er gjennomført eller besluttet gjennomført støttes ikke. Dette gjelder frem til og med tidspunkt for NOx-fondets første beslutning om tilsagn/utsettelse/avslag til søknad om investeringsstøtte. Hvis NOx-fondet prioriterer søknaden til "utsatt" kan søker velge å beslutte å gjennomføre tiltaket på egen risiko, og kunne få tilsagn om støtte i etterkant.

Med *besluttet* gjennomført menes at kontrakt er inngått om leveranse av utstyret som omfattes av NOx-tiltaket. Det kan gjøres unntak fra denne regelen, dersom det kan dokumenteres at kontrakt er inngått, med forutsetning om støtte fra NOx-fondet.

• *Kilder omfattet av NOx-avtalen*

Det gis kun støtte til tiltak som påvirker NOx-utslipp fra utslippkilder som omfattes av NOx-avtalen, og som inngår i de utslippsrapporteringene som myndighetene legger til grunn for å beregne de samlede utslippene som faller inn under avtalen.

Fondet vil se hen til historisk innrapporterte NOx-utslipp der dette foreligger, for fastsettelse av NOx-reduksjon som legges til grunn for støttetilsagn. Et høyere estimert fremtidig referanseutslipp (uten tiltak) enn hva innrapporterte utslipp skulle tilsi legges ikke til grunn, med mindre søker kan dokumentere dette godt.

• *Avgiftspliktig NOx-utslipp*

NOx-fondet legger kun avgiftspliktige NOx-utslipp fra utslippsenheten til grunn ved beregning av oppnådd NOx-reduksjon og tilhørende støtteutbetaling. For prosessindustri omfattet av NOx-avtalen kan også ikke-avgiftspliktige utslipp inkluderes.

Det er data som kan dokumenteres *etter* gjennomføring av tiltak som legges til grunn for endelig beregning av NOx-reduksjon og støttebeløp (det er unntak for sjablongmessig fastsatte faktorer (f.eks. energieffektiviseringsgrad), der verdiene fra søknadsfasen legges til grunn så lenge tiltaket er i normal bruk).

Hvis faktisk dokumentert NOx-reduksjon blir mindre enn det som ligger til grunn for vedtaket, vil utbetalt støtte reduseres tilsvarende. Dette gjelder hvis forhold slik som faktisk rensegrad, renseteknologiens virketid, omfang på energiomlegging eller driftsomfang blir mindre enn forventet. For tiltak som i verifikasjonen krever rapportering av driftsdata (gjelder nær sagt alle tiltak) for å dokumentere faktisk oppnådd NOx-reduksjon, må virksomheten dokumentere driftsdata i inntil 12 måneder.

- **Varighet**

Søker må kunne sannsynliggjøre minst 2 års varighet på tiltaket.

For mobile enheter legges jevnlig tilstedeværelse i NOx-avgiftspliktig område til grunn for vurderingen av tiltakets varighet. Det er ikke krav om kontinuerlig tilstedeværelse for mobile enheter. Det er den gjennomsnittlige årlig reduksjonen som er representativ for en to-års periode eller mer som legges til grunn for støtte.

- **Offentlige støtteordninger**

NOx-fondets praksis fra og med 2019 er i utgangspunktet at utstyr som inngår i (eller er en forutsetning for) støttetilsagn fra offentlige støtteordninger ikke støttes. Unntak kan imidlertid forekomme der dette er formålstjenlig.

Tiltak kan imidlertid deles opp i ulike systemer der en del mottar støtte fra NOx-fondet og en annen del fra offentlige støtterordninger.

Merk at de statlige støtteordningene kan avkorte eller kansellere sin støtte ved støtte fra NOx-fondet. Dette bør sjekkes ut i det enkelte tilfelle.

NOx-fondet kan kreve at støttemulighet fra offentlige støtteordninger avklares før saken endelig besluttes hos NOx-fondet.

- **Myndighetspålagte krav**

Tiltak som er utløst av myndighetspålagte krav støttes ikke av NOx-fondet. For eksempel tiltak utløst av minimumskrav i offentlige anbud, krav i medhold av forurensningsloven eller IMO-krav til utslipp av NOx fra maritim virksomhet.

Nybygde skip og andre maritime enheter er underlagt IMO Tier III-krav, ved kjølstrekking 1.1.2021 eller senere, og operasjon i ECA-området sør for 62°N. Tier III legges derfor maksimalt til grunn som referansetilstand. Fra fondets side gjøres dette gjeldende uavhengig av operasjonsområde innenfor eller utenfor vedtatt ECA-sone (sør for 62°N). Tier III-grensen legges altså ikke bare til grunn innenfor regelverkets faktiske stedlige virkeområde, men for hele norskekysten. Potensialet for NOx-reduksjon og tilhørende støtte blir derfor lite.

For skip med kjølstrekking før 1.1.2021, men som på grunn av operasjonsområde opplagt likevel må utrustes for å kunne tilfredsstille Tier III-utslippsnivå, legges Tier III til grunn som referansetilstand. Dette gjelder for eksempel nye cruiseskip planlagt for drift også i amerikanske farvann.

- **Riksvegsamband**

For riksvegsamband som utlyses av Statens vegvesen legges det til grunn at utslippskrav i forbindelse med nye anbud blir fastsatt, og kontrakter inngått med høyest mulig andel nullutslippsløsning, uavhengig av NOx-fondets støtte (også bedre enn minimumskravet i anbud). NOx-fondet legger derfor NOx-utslippsnivå som fremgår av inngått kontrakt til grunn som referansetilstand.

- **Fylkeskommunale samband**

Fra 1.1.2019 håndteres støtte til ferger i fylkeskommunale samband med kontraktsoppstart 1.1.2021 eller senere, på linje med retningslinjer for anbud på riksvegsamband i regi av Statens vegvesen. Det vil si at NOx-fondet kun støtter iht. NOx-reduksjon utover det som fremgår av kontraktsfestet løsning. Dette punktet gjelder ikke anbudsutlysninger utlyst før 1.1.2019 eller for fergesamband der NOx-fondet allerede har søknader til behandling fra før 1.1.2019. Det gjelder heller ikke samband der støttemulighet er avklart med fylkeskommunen eller dets transportselskap i forkant av anbudsutlysning.

- **Støtteandel og reduksjonsomfang**

Det gis som hovedregel ikke støtte til tiltak der NOx-fondets støtteandel utgjør mindre enn 10 % av tiltakets merkostnad.

- *Det kan gjøres unntak i enkeltprosjekter med spesielt store og viktige reduksjoner, der også lavere støtteandel, ned til 5%, anses avgjørende for tiltaksbeslutning. For lavere støtteandel enn 5% skal det vektlegges om støtte fra NOx-fondet er en del av samfinansiering fra øvrig virkemiddelapparat.*

- Tiltak der den drivstoffbesparende effekten er mindre enn 2 % eller tiltaket gir mindre enn 1 tonn NOx-reduksjon er ikke støtteberettiget. For 2 %-regelen kan spesielt betydelige reduksjoner gi unntak.

- **NOx-faktor**

NOx-faktor som legges til grunn for å beregne utslipp før tiltak på eksisterende kilder kan ikke være høyere enn det som er lagt til grunn i den kvartalsvise rapporteringen av NOx-utslipp til NOx-fondet. Dersom det under søknadsbehandlingen avdekkes at det har vært innrapportert på for høy utslippsfaktor, legges korrigert og lavere faktor til grunn for beregning av utslipp før tiltak.

- **Prosjektets modenhet**

Et prosjekt må ha nådd et gitt modenhetsnivå før søknaden behandles i NOx-fondet. Dette gjelder for eksempel elektrifiseringsprosjekter på norsk sokkel. Definisjon av modenhetsnivå følger betegnelser som er å anse som standard innen olje og gass (DG0-DG4), eventuelt tilsvarende definisjoner i andre næringer. Vanlig standard for prosjektstyring i olje- og gassnæringen deler prosjekters modenhet inn i følgende trinn og beslutninger:

- Pre-DG0: For-studier og prosjektforberedelser
 - DG0-beslutning: Interessant prosjekt
- DG0-DG1: Gjennomførbarhetsanalyser
 - DG1-beslutning: Gjennomførbart innenfor gjeldende beslutningskriterier
- DG1-DG2: Utredning av konsepter
 - DG2-beslutning: Konsept valgt
- DG2-DG3: Design og forprosjektering
 - DG3-beslutning: Kontraktstildeling
- DG3-DG4: Konstruksjon og gjennomføring
 - DG4: Oppstart drift

- Post-DG4: Drift

DG1 må være passert før søknaden behandles i NOx-fondet for prosjekter som omfatter NOx-reduserende tiltak som kvalifiserer til støtte på over 100 mill. kr.

- **Andre begrensninger og betingelser**

Det gis ikke støtte til LNG-drift på LNG-bunkringsfartøy og andre gasskip der teknisk mulighet for drift på LNG uansett må forventes installert

Et tiltaks økonomiske lønnsomhet uten støtte vil bli vurdert for søknader som kvalifiserer til støtte over 30 mill. kr som opplagt vil kunne ha kort nedbetalingstid. Tiltak som er spesielt lønnsomme også uten støtte vil kunne få avkortning.

Ombygginger og motorbytter som vurderes uansett å være påkrevet av andre forhold (slik som havari, nødvendig vedlikehold/utskiftning eller endret aktivitet) støttes ikke. Eldre enheter (f.eks. skip), som bygges om til ny type aktivitet, behandles som nybygg i forhold til støttebetingelser.

2.4 Støtte til tiltak som er leaset

NOx-fondet har besluttet at leasede tiltak kan gis støtte under visse forutsetninger.

Følgende forutsetninger må være oppfylt:

- Det må fremlegges avtale signert av parter involvert i kontantstrømmen til tiltaket som bekrefter at partene er enige om hvordan utbetalt støtte fra NOx-fondet skal fordeles (fra eier til bruker av teknologien).
- Investeringskostnad legges til grunn for støtteberegningen, og denne må dokumenteres fra eier av teknologien.
- Leasingmodellen skal fremlegges og vise at den tilrettelegger og gir insentiver for kjøp etter leasingkontraktens utløp.
- En søknad skal synliggjøre hvordan NOx-fondets støtte vil virke utløsende for tiltaket.
- Bruker av teknologien (eier av objektet, f.eks. skipet) skal stå som søker og mottaker av støtten.
- Leasingperiode under 2 år får ingen støtte.
- Leasingperiode fra og med 2 år og til 3 år: Godskrevet NOx og støtte utgjør 50 % av det tiltaket kvalifiserer til i støtte ved permanent installasjon.
- Leasingperiode fra og med 3 år og til 4 år: Godskrevet NOx og støtte utgjør 60 % av det tiltaket kvalifiserer til i støtte ved permanent installasjon.
- Leasingperiode fra og med 4 år eller mer: Godskrevet NOx og støtte utgjør 70 % av det tiltaket kvalifiserer til i støtte ved permanent installasjon.
- Ved kjøp og permanent installasjon på skipet etter endt leasingperiode: Godskrevet NOx og støtte utgjør 100 % av det tiltaket kvalifiserer til i støtte ved permanent installasjon.

For øvrig vil søknader om støtte til leasede NOx-tiltak behandles som alle andre tiltak.

Støtte til leasede tiltak vil kun bli gitt en gang per tiltak basert på investeringskostnaden. Det vil med andre ord ikke bli gitt ytterligere støtte dersom installasjonen blir leaset på nytt.

2.5 Støtteordninger som er avviklet

Følgende tiltak og driftsformer som NOx-fondet har støttet tidligere har ikke lenger støttemulighet:

- Utbygging av infrastruktur:
 - Støtte til LNG-infrastruktur.
 - Støtte til landinstallasjonene for landstrøm, med mindre installasjon på land og fartøy har samme eier og må ses i sammenheng som én investering.
- Støtte til LNG på LNG-bunkringsfartøy.
- Landstrøm til utenlandsferger.
- NOx-reduksjon fra offshore-fartøy i drift mellom plattformer på sokkelen, og andre operasjonsmodus som ikke er underlagt NOx-avgift.
- Ikke-avgiftspliktige industriutslipp som ikke er omfattet av NACE-koder i ny NOx-avtale.
- Støtte til rent motorbytte (uten tilleggsrensing). Mulighet for unntaksvis støtte ble avviklet 1.1.2019.
- Støtte til spesifiserte energieffektiviseringstiltak på nybygg, med unntak av batterihibridisering kombinert med Tier III-teknologi. Støttemulighet avviklet fra 1.1.2019.
Mrk. spesielt at batteritiltak for skip ikke lenger innvilges støtte under NOx-fondet, pga. alternativ offentlig støttemulighet. Dersom søker kan dokumentere avslag/mangel på slik støttemulighet, kan imidlertid NOx-fondet vurdere støtte iht. oppgitte betingelser.
- Støtte til utslippsreduksjon som følger av inngåtte kontrakter om lav- og nullutslipp i fylkeskommunale anbudsutlysninger.
- Støtte til tiltak der den drivstoffbesparende effekten er mindre enn 2 % og gir mindre enn 1 tonn NOx-reduksjon og som kan utledes gjennom et regnskap over energiuttak (kWh) før og etter tiltak.
- LED-belysning. Søknader behandlet fra og med 24.04.2019 gis ikke støtte.

Følgende støtteprogram gis ikke lenger støtte:

- Støtteprogram med 10 % påslag til fiskefartøy som installerer batteri- og eller LNG drift. Frist for denne typen var utløpet av 2019.
- Støtteprogram med 10 % påslag i støtte til etterinstallering av SCR-anlegg på fiskefartøy gjaldt for søknader som ble mottatt i perioden 1.1.2018 – 31.12.2018 og med gjennomføring fra 1.1.2018 – 31.12.2019.
- Støtteprogram for etterinstallering av batteripakker på eksisterende PSV-fartøy med SCR-anlegg. Frist for å sende inn søknad var 31.06.2018.
- Støtteprogram for offshore rigger. Frist for å sende inn søknad var 31.12.2018.
- De to støtteprogrammene; 1) Støtte til utskiftning av katalysatorelementer, 2) Støtte til årlig service på SCR-anlegg på fiskebåter, er erstattet med et felles støtteprogram som i tillegg omfatter støtte til utskiftning av komponenter på SCR-anlegg.
- Støtteprogram for utviklingsprosjekter. Frist for å sende inn søknad var 15.05.2020.
- Støtteprogram for urea-infrastruktur. Frist for å sende inn søknad var 31.12.2020.

3. Støtteprogrammer

3.1 Støtte til ureaforbruk

3.1.1 Urea på skip og rigger

Det gis driftsstøtte til urea som benyttes i SCR-anlegg på skip og mobile rigger. Støtten gis etterskuddsvis etter dokumentert innkjøp av urea og med tilbakevirkende kraft på maks 3 år beregnet fra leveringsdato. Det gis ikke tilsagn om støtte i forkant.

Støttesats er kr 2,50 per kg urea med leveringsdato før 1.april 2022, kr 7,50 per kg urea med leveringsdato fra og med 1.april 2022 og kr 15,00 per kg urea med leveringsdato fra og med 1.oktober 2022 og vi støtter maksimalt 70 % av kostnaden. Inntil videre er støtte til urea besluttet å gjelde ut 2025. Det gis ikke ureastøtte til skip som driftes i områder der skipet må oppfylle myndighetspålagte Tier III-krav.

Forutsetninger for å få utbetalt støtte til forbruk av urea:

- At virksomheten ikke får dekket kostnadene fra kunde eller annet hold.
- Urea er brukt i norske farvann.
- Utslippsmålinger og service er utført i henhold til de krav til måling og service som gjelder for SCR-anlegg.
- Utslippsmåling må vise at SCR-anleggene opprettholder den rensgraden de er designet for.
- Utslippsmåling hvert 5. år må vise at verdien for NH₃ er under 40 ppm. I tilfeller der akkreditert utslippsmåling viser at kravet ikke er oppfylt, må en servicereport utarbeides som dokumenterer at NH₃-verdien er under kontroll. Ny akkreditert måling på den aktuelle motor og utslippsparameter er også tilfredsstillende dokumentasjon.

3.1.2 Urea i landbasert industri

Driftsstøtte til urea eller annen NOx-reaktant som benyttes i landbasert industri, med NACE-koder som omtalt i NOx-avtalen (17.1, 19.2, 20, 23.5, 23.9, 24.1 og 24.4) vurderes fra sak til sak.

Generelt gis det ikke driftsstøtte der denne driftskostnaden kan legges inn i produktprisen.

3.2 Støtte til måling av NOx-utslipp

For å bedre dokumentasjonen av NOx-utslipp gir NOx-fondet støtte til måling. Alle utslippsmålinger må utføres av et firma akkreditert for utslippsmålinger eller være godkjent av Sjøfartsdirektoratet (eller annen tilsvarende myndighet for andre sektorer enn maritim). NOx-fondet kan gi støtte til to målinger per fartøy/rigg i forbindelse med tiltak, en før og en etter tiltak. Det gis også støtte til målinger som skal dokumentere at SCR-anlegg fungerer som de skal over tid. Støtten gis med tilbakevirkende kraft på maksimalt 3 år beregnet fra søknadstidspunkt og tilbake til den datoen målingen ble utført. Støtteordningene til utslippsmåling opprettholdes minst ut 2023.

Følgende støtte gjelder:

- NOx-måling på skip: kr 60 000 per fartøy, maksimalt 70 % av medgåtte kostnader.
- NOx-måling på flyttbare rigger: kr 100 000 per rigg, maksimalt 70 % av medgåtte kostnader.
- NOx-måling på skip med SCR-anlegg: kr 60 000 per fartøy, maksimalt 70 % av medgåtte kostnader. Det gis støtte med kr 3 000 ekstra per motor med ekstra NOx-måling.

- NH₃-måling på skip med SCR-anlegg: kr 25 000 per fartøy, maksimalt 70 % av medgåtte kostnader. Det gis støtte med kr 3 000 ekstra per motor med ekstra NH₃-måling.

Støtten gis etterskuddsvis etter dokumentert måling. Det gis ikke tilsagn om støtte i forkant. Søknad om støtte sendes inn i etterkant av at utslippsmåling er gjennomført, med vedlagt målerapport og dokumentasjon på medgåtte kostnader.

For fartøy med flere like motorer er det tilstrekkelig å måle på en motor, gitt at annen dokumentasjon tilsier at tilstanden på den målte motoren er representativ for de andre. Dette gjelder ikke nødvendigvis for enheter med SCR-anlegg. Se særlige krav for slike anlegg.

3.3 Støtte til service av SCR-anlegg på fartøy og rigg

NOx-fondet har etablert dette støtteprogrammet for å bidra til at funksjonaliteten på SCR-anleggene, og spesielt NOx-reduksjonen, opprettholdes over tid. Det bemerkes imidlertid at virksomhetene har plikt til å opprettholde den NOx-reduserende effekten ut 2027 for tiltak som har mottatt støtte fra NOx-fondet, slik det fremgår av tilslutningserklæringen (pkt. 2d) som virksomheten har signert på.

Støtteprogrammet omfatter støtte til følgende service av SCR-anlegg på fartøy og rigg:

- Undersøkelser og justering av SCR-anlegg utført av eksternt service-personell.
- Utskiftning av katalysatorelementer.
- Utskiftning av øvrige komponenter.
- Supplering med nye komponenter.

Følgende gjelder for støttens omfang:

- Det gis støtte på 50 % av dokumenterte kostnader, oppad begrenset til en akkumulert støtte på 500 000 kr per fartøy eller rigg innenfor en rullerende 5-årsperiode med utgangspunkt i når service har funnet sted. Støtten gis med tilbakevirkende kraft på maksimalt 3 år beregnet fra søknadstidspunkt og tilbake til den datoen servicen ble utført.
- Støtte gis innenfor en samlet støtteramme på 25 mill. kr for årene fra 2019 til og med 2023. NOx-fondet kan vurdere å utvide rammen og tidsrommet ved behov.

Følgende betingelser for støtte gjelder:

- Støtte gis kun til SCR på skip, fiskefartøy og rigg.
- Støtte gis i etterkant av påløpt kostnad.
- Støtte til service gis maksimalt en gang per kalenderår.
- Støtte til utskiftning av katalysatorelementer og komponenter i SCR-systemet gis maksimalt hvert 5. år.
- Ved støtte til nye komponenter som ikke finnes på anlegget fra før, må det sannsynliggjøres at dette vil bedre anleggets funksjonalitet.

3.4 Særlige krav til utslippsmåling og service av SCR-anlegg

3.4.1 Krav til måling ved nytt SCR-anlegg støttet av NOx-fondet

Ved installering av nytt SCR-anlegg skal et av følgende alternativer for fastsettelse av NOx-faktor benyttes:

1. NOx-faktor for motor fastsatt ved måling om bord etter SCR-anlegg med og uten ureadosering.
 - a. Hvor det er installert flere hoved- og/eller hjelpemotorer av samme type på et skip, er det tilstrekkelig at målinger fra en motor legges til grunn for å beregne NOx-faktoren for alle like motorer.
 - b. Fastsettes utslippsfaktoren av kvalifisert aktør skal målingene utføres iht. NOx Technical Code 2008, 6.3 "Simplified measurement method". For hovedmotorer skal utslippsfaktoren beregnes ut fra de vektete verdier for den gjeldende testsyklus. For hjelpemotor skal utslippsfaktoren måles og beregnes ved 50 % motorlast.
2. NOx-faktor før og etter SCR beregnet på grunnlag av EIAPP-sertifikat og tilhørende NOx Technical File (gjelder kun TIER III sertifiserte motorer).
3. I den grad det blir etablert nasjonale eller internasjonale regler og godkjenningsordninger for installering og drift av kontinuerlig måleutstyr for NOx kan slike målinger legges til grunn for rapportering og egenerklæring.

Hvis det er flere motorer om bord med ulike NOx-faktorer, kan en felles NOx-faktor for skipet beregnes etter vektning iht. installert effekt eller gjennomsnittlige drivstoffstrømmer. NOx-fondet skal informeres gjennom egenerklæring, samt ved eventuell etterspørsel etter datagrunnlag for kvartalsrapportering av NOx-utslipp.

3.4.2 Krav til måling etter 5 års drift

Etter 5 års drift av SCR-anlegget, eventuelt 5 år etter forrige 5 års-kontroll, skal det dokumenteres at anlegget fortsatt fungerer tilfredsstillende og et av følgende krav skal tilfredsstilles med tilhørende dokumentasjon til NOx-fondet:

1. Måling om bord: Måling av NOx- og NH₃-utslipp på samtlige motorer med SCR-anlegg i drift. En hovedmotor testes på samtlige lastepunkter, mens resterende like hovedmotorer testes på et representativt lastepunkt. Alle hjelpemotorer med SCR skal testes på 50 % last. For å unngå at en stor del av flåten risikerer å ikke bli godkjent i en overgangsfase, settes grenseverdi for NH₃ til 40 ppm (ved 15 % O₂) i starten, men med en langsiktig målsetning om at denne grenseverdien reduseres ned mot 20 ppm over tid.
2. Service på SCR-anlegg og begrenset måling ombord: Servicerapport som viser at SCR-anleggene er undersøkt, service utført og at samtlige motorer med SCR-anlegg fungerer. Service skal være gjennomført i tråd med leverandørens anbefalinger om omfang og hyppighet. I tillegg skal det måles NOx og NH₃ med SCR i drift på minst en hovedmotor på en motorlast i området 50-75 % og en hjelpemotor på 50 % last. Motor skal velges ut av målefirma blant motorer tilgjengelig for drift.
3. Kontinuerlig måling: Virksomheten skal på samtlige motorer med SCR dokumentere at det kontinuerlige målesystemet (for NOx og eventuelt NH₃ har fått utført service og kalibrering i tråd med leverandørens anbefalinger. Måleresultater fra siste rapporteringskvartal må kunne fremlegges. Det må i tillegg foreligge en bekreftelse fra en ekstern kompetent aktør (f.eks. leverandør) at SCR-anleggene og måleutstyr fungerer som de skal.
4. EIAPP + NOx Technical file: Dersom IMO og/eller Sjøfartsdirektoratet utarbeider en løsning for driftsmessig oppfølging av TIER III krav, så kan myndigheter kontrollere at anlegget samsvarer og

presterer i henhold til EIAPP og tilhørende NOx technical file. Hvis ikke IMO legger til rette for dette, så må noen av de tre andre alternativene brukes.

For skip som befinner seg utenfor norske farvann kan tidsfristen på 5 år utsettes til skipet er tilbake i varig drift i Norge. NOx-avtalen krever at NOx-tiltak driftes i NOx-avgiftspliktig fart uavhengig av hvor lenge siden tiltaket ble gjennomført.

3.4.3 Krav til service

Dokumentasjon skal foreligge hos virksomheten på at SCR-anlegg støttet av NOx-fondet følger leverandørens anbefalinger til service. Dokumentasjonen skal holdes løpende oppdatert og kunne fremlegges for NOx-fondet på forespørsel. Service og utarbeidelse av dokumentasjon kan gjennomføres av SCR-leverandør, spesialist på slike tjenester eller virksomheten selv.

NOx-avtalen krever at NOx-tiltak (herunder SCR) driftes i NOx-avgiftspliktig fart. Dette er også presisert i tilsagnsbrev knyttet til NOx-fondets støtte.

Eget søknadsskjema er tilgjengelig på NOx-fondets hjemmesider.

4. Trinn i saksbehandlingen av søknader

4.1 Søknad

Virksomheten utarbeider søknad om støtte, eventuelt med bistand fra andre. NOx-fondet kan bidra med avklaringer underveis ved behov.

Søknad om støtte til NOx-reduserende tiltak skal sendes digitalt [via søknadsportalen](#) til Næringslivets NOx-fond

Søknad må være mottatt hos NOx-fondet **minst 4 uker** før det styremøtet søknaden ønskes behandlet på.

4.2 Kvalitetssikring av søknad og innstilling

NOx-fondet mottar søknaden og behandler den internt før søknaden blir kvalitetssikret av en tredjepart (DNV).

I den grad det må fremskaffes ytterligere informasjon eller at informasjon bør endres, gjøres dette i samråd med søker.

Kvalitetssikringen resulterer i en innstilling om støtte fra tredjepart.

4.3 Prioritering av søknader

Når omsøkt støtte til tiltak overstiger tilgjengelige støttemidler, må NOx-fondet prioritere mellom søknader.

Viktige aspekter som vil bli vurdert i prioriteringene er:

- Effektiv støttesats. Det vil si at tiltak med lav kostnad for NOx-fondet per kg NOx redusert gir positivt utslag for tilsagnsmulighetene.
- Sikker varighet på tiltaket. Det vil si at sikker teknisk god funksjon på tiltaket og sikker høy tilstedeværelse av utslippskilden i avgiftspliktig område gir positivt utslag for tilsagnsmulighetene.
- NOx-reduksjonens størrelse og virketid i avtaleperioden. Det vil si at store reduksjoner med sikker virkning gjennom hele avtaleperioden gir positivt utslag for tilsagnsmulighetene.
- Søkers samlede tildelte og omsøkte støtte innenfor et gitt tidsrom, herunder antall søknader og samlet støtteomfang. Ved spesielt store søknader, eller flere slike, kan avkortning av støtte i forhold til ordinære støttebetingelser bli innført.

I tillegg til punktene over kan NOx-fondet ta hensyn til andre forhold som er spesielt for utslippsenheten, teknologien eller søker.

Prioritering av søknader kan gi følgende utfall for den enkelte søknad:

- Tilsagn i tråd med ordinære støttebetingelser.
- Avkortning i støtten i forhold til ordinære støttebetingelser.
- Utsettelse og ny vurdering ved neste styremøte. Søkere med tiltak med høy effektiv støttesats oppfordres til å søke på nytt med et lavere omsøkt støttebeløp for å sikre høyere prioritering i neste prioriteringsrunde.
- Avslag, selv om tiltaket i utgangspunktet kvalifiserer til støtte.

4.4 Vedtak og tilsagnsbrev

Innstilling om støtte tas inn i NOx-fondets styredokumenter og behandles som styresak. Styret vedtar endelig støtte. NOx-fondet utarbeider så et tilsagnsbrev som oversendes virksomheten.

NOx-fondet offentliggjør opplysninger om innvilgede søknader på fondets hjemmeside.

Alle mottatte søknader vil ha konfidensiell behandling frem til NOx-fondet har fattet vedtak om støtte. Dersom søker ønsker at vedtaket også skal behandles konfidensielt må virksomheten oppgi en særlig god begrunnelse for dette.

NOx-fondet ønsker i utgangspunktet åpenhet om tildelt støtte. Dersom et vedtak blir satt som konfidensiell, gjelder dette frem til virksomheten har tatt investeringsbeslutning.

4.5 Gjennomføring

Det er normalt lite korrespondanse mellom søker og NOx-fondet i gjennomføringsfasen.

NOx-fondet mottar gjerne en kort statusoppdatering på prosjektet ved store milepæler. NOx-fondet kan også etterspørre status på prosjekter.

Dersom tiltaket blir kansellert eller utsatt skal NOx-fondet umiddelbart informeres om dette. Dette er viktig for å frigjøre avsatte midler til støtte til andre tiltak.

4.6 Egenerklæring

Virksomheten må oversende egenerklæring som dokumenterer at tiltaket er gjennomført, hvilken utslippsreduksjon som er oppnådd i drift og medgåtte kostnader.

For tiltak som krever rapportering av driftsdata i inntil 12 måneder kan søker levere egenerklæring i flere omganger og få støtte utbetalt gradvis underveis.

Normal (men er ikke påkrevd) prosedyre er at første egenerklæring inneholder bekreftelse på at tiltaket er ferdigstilt, dokumentasjon av kostnader og utslippsmålinger, og første periode med driftsdata. Dette skjer som regel 3 måneder etter at tiltaket er satt i drift. Deretter består egenerklæringen av kvartalsvis oppdatering av driftsdata.

Hvis driftsdata sendes inn periodevis, vil utbetalingene skje gradvis etter mottatt egenerklæring. F.eks. driftsdata for første tre måneder kan kvalifisere til 25 % av støtten, etter 6 måneder 50 % og etter 12 måneder 100 %.

Typiske driftsdata som skal rapporteres er forbruk av relevante typer brensel og elektrisitet, ureaforbruk, kontinuerlige utslippsmålinger (hvis tilgjengelig) og andre indikatorer for bruk og effekt av tiltaket.

Virksomheten plikter så snart som mulig å sende inn egenerklæring med all relevant dokumentasjon. NOx-fondet kan trekke støttetilsagnet i sin helhet dersom virksomheten vesentlig misligholder sin plikt til å sende inn egenerklæring, herunder:

- Dersom første egenerklæring ikke er mottatt i NOx-fondet senest 6 måneder etter at tiltaket er ferdigstilt og driftssatt.
- Dersom tiltaket ikke er iverksatt innen 12 måneder etter oppstartdato for drift av tiltak som er oppgitt i tilsagnsbrevet. Utsettelse av tidsfrist kan bli vurdert basert på søknad om dette i forkant.

Alle egenerklæringer skal sendes via vår søknadsportal.

DNV kvalitetssikrer egenerklæringen på oppdrag fra NOx-fondet. Ved behov tar DNV kontakt med virksomheten for å etterspørre manglende informasjon eller kontrollere nærmere, og eventuelt korrigere informasjonen. Resultatet av den innsendte egenerklæringen og DNV sin gjennomgang og beregninger, gir den

verifiserte NOx-reduksjonen som kan tilskrives tiltaket og som ligger til grunn for utbetaling av støtte. Anbefalt støtte beregnes basert på støttesats, oppad begrenset til 70 % av dokumenterte kostnader og ikke mer enn det beløpet som er gitt av tilsagnsbrevet (maksimal støtte var 80 % før 27.8.2019).

Merk at den NOx-reduksjonen som legges til grunn for støtte vil bli beregnet basert på de metoder som er beskrevet i vedtaksbrevet og som ellers er beskrevet i denne veiledningen. De data som er opplyst av søker i søknadsfasen legges ikke til grunn hvis disse er endret når tiltaket er gjennomført.

4.7 Utbetaling av støtte

På grunnlag av det verifiserte resultatet av egenerklæringen (og oppdaterte driftsdata), utarbeider NOx-fondet et utbetalingsbrev som sendes søker til informasjon per e-post.

Sum angitt på utbetalingsbrevet fra NOx-fondet går så til utbetaling. Søker behøver ikke bekrefte/signere disse opplysningene.

4.8 Oppfølging i etterkant

Etter utbetaling av støtte kan NOx-fondet følge utslippsenhetens tilstedeværelse i Norge (for mobile kilder) og grad av bruk.

Søker plikter å informere NOx-fondet dersom status for tilstedeværelse i Norge endrer seg vesentlig i forhold til den driften som ligger til grunn for utbetaling av støtte, dersom dette inntreffer innen 24 måneder etter at tiltaket ble satt i drift.

Tilbakebetaling av støtte må påregnes helt eller forholdsmessig delvis, dersom:

- Objektet tiltaket er knyttet til blir avviklet mindre enn to år etter at tiltaket er satt i drift.
- Objektet blir solgt ut av landet og ikke lenger vil operere i NOx-avgiftspliktig område, hvis dette skjer mindre enn to år etter at tiltaket er satt i drift.
- Objektet flyttes til langvarig drift i andre områder, uten mulighet til NOx-avgiftspliktig drift, hvis dette skjer mindre enn to år etter at tiltaket er satt i drift.

Det må også påregnes sanksjoner fra NOx-fondet dersom virksomheten misligholder plikten til å drifte det utslippsreducerende tiltaket gjennom hele perioden for NOx-avtalen 2018-2027.